

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Iar Ștefan-vodă [Ștefan cel Mare] (...) le-a ieșit înaintea turcilor mai sus de Vaslui, [în 1475], pe care i-a biruit Ștefan-vodă, nu așa cu vitejia, cum cu meșteșugul. (...) Deci ajutorind puterea cea dumnezeiască, (...) așa i-a cuprins pe turci negura, de nu se vedea unul cu altul. Și Ștefan-vodă tocmise puțini oameni peste lunca Bârladului, ca să-i amăgească cu buciume și trâmbițe, dând semn de război; atunci oastea [otomană], întorcându-se la glasul buciumelor și împiedicându-i și apa și lunca și negura acoperindu-i, [au vrut să treacă prin luncă], la glasul buciumelor.

Iar Ștefan-vodă, cu oastea tocmită, i-a lovit [pe otomani], unde nici era loc [pentru aceștia] de a-și tocmi oastea, nici de a să îndrepta, ci așa ei în sine tăindu-se, mulți pieriră, mulți prinși de pedestrimă au fost, ce și pe aceia pe toți i-a tăiat. (...) Și puștile le-au dobândit și steaguri [de luptă] mai mult de o sută au luat.”
(G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „În acest timp, răsculându-se [Ștefan cel Mare], faptele sale au fost arătate [sultanului]. I s-a trimis poruncă [lui Soliman-pașa] (...) să plece cu oastea sa împotriva [Moldovei], fără nici un fel de întârziere (...). Dar oastea lui Soliman-pașa era obosită de lupte [anterioare]. Dușmanul neieșind la iveală, ei au pornit în incursiune pentru devastarea satelor și a orașelor. (...)

Pe când Soliman-pașa era ocupat cu prada, [Ștefan cel Mare] fortificându-și atât pe dinăuntru cât și pe dinafară țara și adunându-și la un loc călăreții și pedestrașii, a pornit în grabă asupra oștirii [otomane] și a împrăștiat acea oaste obosită, atacând-o prin surprindere, din locuri ascunse, cu oastea sa. Cei mai mulți dintre [otomani] au murit ca niște martiri și mulți viteji au pierit pe câmpul de bătălie. [Soliman-pașa], care se căia de această ciocnire, a scăpat cu greu de la nenorocirea pieririi.”
(Cronicarul otoman Sa'adeddin despre lupta din 1475)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Numiți, din sursa A, localitatea în apropierea căreia Ștefan cel Mare a decis desfășurarea luptei. **2 puncte**
3. Numiți statul la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
4. Precizați adversarii românilor la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
5. Menționați, din sursa A, un punct de vedere referitor la cauzele victoriei oștirii conduse de Ștefan cel Mare, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
6. Menționați, din sursa B, un punct de vedere referitor la cauzele victoriei oștirii conduse de Ștefan cel Mare, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
7. Prezentați două instituții centrale ale statelor române în Evul Mediu. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia acțiunile diplomatice ale statelor române s-au integrat în relațiile internaționale, la începutul epocii moderne. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**